

سنوور

له یلا نوورانی
(مه‌ه‌باد)

به شیشه‌ی ماشینه‌که‌دا کزه‌بایه‌ک مووی له قالبم ده‌کرده نه‌شته‌ر، چاره‌کانم ناویان تیزابوو، که‌سکایی ته‌پکه‌کانم لی‌ل لی‌ل ده‌دیت، ده‌سرۆکه‌که‌م توند توند ده‌ مست گرتبوو.

دایکم ده‌یکوت ده‌ توو‌خودا‌که‌ی کابرا هر جاریک، جاریک، کورپه به دل‌مدا هاتوو تازه دیدارم به دیداری ناکه‌و‌یت‌ه‌وه، کورپه به‌و خودایه‌ی که‌م نه‌گه‌ر ناگاداری حالانه، شه‌و نییه‌ خه‌ونی پی‌وه نه‌بینم، جا بزانه به‌و داخه‌وه سه‌ر ده‌نیمه‌وه، یان نا، له رپی پیاوچاکان وه‌ره مه‌ردی خودای به‌ هر نه‌و تاقه‌جاره! به پانی خوی داده‌دا و لۆزه‌لۆژی بوو. بایم سه‌ری راده‌وه‌شاند و له سه‌ره‌خۆ ده‌یکوت: وه‌لله‌ی وه‌ بیلاهی وه‌ ته‌لله‌ی داوای پوحم لی بکه‌ی هاسانتره، له چند جی‌یان پام سپاردوو، قاقه‌زمان ناده‌نی هیچ، سه‌رباری هه‌موو ده‌ردان، کورپه‌کان ده‌لین گه‌رانگه‌ری مینرپژیش کراوه، ها چم لی ده‌که‌ی ده‌ستیکم که‌وتوو‌ته نه‌ولا و ده‌ستیکم که‌وتوو‌ته نه‌م لا. بی ده‌نگ ده‌بوو و ده‌ستی به سه‌روسمی‌لیدا ده‌هینا و ناخیکی له قوولایی دل‌ه‌وه هه‌لده‌کیشا.

کابرای شوفیر له گۆراییه‌که‌ی په‌نا پایه‌گا‌که ماشینه‌که‌ی راگرت و ناو‌رپکی داوه و کوتی: بایه‌که‌م هر هه‌تا ئیره ئیزن دراوم، ده‌بی لیره‌را به‌ته‌نی برپی، چاره‌ریت ده‌بم، خۆت نه‌گنخینی ها! زوو وه‌روه با وه‌به‌ر شه‌وی نه‌که‌وین. دوو‌جار سه‌رم بی له‌قاند و دابه‌زیم، دل‌ه‌کوته‌م بوو. هه‌ستیکی نامۆ له ده‌ماره‌کانی له‌شمدا ده‌گه‌را. جانتا‌که‌م به شانمدا دا و بی لای سه‌ریازه نابووته‌که چووم، ده‌تکوت جیوه‌ی تی کراوه هر ده هاتوچۆ دابوو، گه‌یشتمه بن دمی، سلوم کرد و قاقه‌زه‌که‌م دایه... خیرا چاویکی پیدایه‌شاند و به فارسییه‌کی تیکه‌لاو به تورکی کوتی ده‌بی بچینه

لای سهرکرده بۆت مۆر کا . له چوار پئیلپلیکان
 وهسه رکهوت و له ده رکه ی ژووره کهیدا و ئیزنی
 چوونه ژووری خواست، وه ژوور که وتین، ولات به
 دووکه لای سیفار قانگ درابوو لیچکه کهم تۆزیک
 هینا پیشه سهرم و له سهر کورسییه که دانیشتم،
 ده سرۆکه کهم له گیرفانی کراسه کهم هاویشتم.
 کابرای پشت میزه که شه پکه که ی بریک هه له هینا
 و چاوکی له قاقه زه که کرد و کوتی: ها چ
 کاره ی کای کۆن به با ده که ی؟! چت له و
 به زمپه زمه داوه؟ تفی زارم قووت داوه و کوتم
 خو نووسراوه! شوینه وارناسم مانگیکه له
 هه نده ران گه پراومه ته وه، له ولا له لایه ن زانکووه
 ئیزنیان داوم، ماوه فه رمایشی جه نابتان! دوا ی
 ئه وه ش ئه وئێ زیدی باو و باپیرانمه . به گالته وه
 درێژه ی پێ دا، به قسه شه ش دانگیت کرده
 ئی خۆتان، ئه وه بۆ ده لێی ده گوئی گادا
 نووستوی و هئ هئ هئ پیکه نی! هه ر پیشم
 ده خوارده وه و هیچیشم له ده ست نه ده هات،
 چاری ناچار دانم به جه رگی خو داگرت و
 مه تم نه کرد. په پوله یه کی سپی له ژووره که
 ده هات و ده چوو.

دایکم مافووره که ی بریبوو و له نیوه پاستی
 ژووره که پایخستبوو و هه رتک ده ستی له سهر
 دادابوو، که زیکانی وه ک جۆگه یه کی باریکه له
 که وتبوونه سهر مافووره که و سووراییه که یان
 تیکه لاو بووبوو، له په نجه ره که پا شو قیقی به تین و
 زیندوو، ده ژوورئ چه قیبوو و مافووره که ده تکوت
 گهری ئاوره داییسئ، هه ر ده ستی به سهر
 وینه کانیدا ده هینا، هینده ی کۆتری بال نه خشین
 تی هاویشتبوو نه بیته وه، له به ستینی پۆناسی
 مافووره که دا، هه موویان ده تکوت له گزمی خویندا
 باله فرکه یانه . به دلی پره وه و له به ره خۆیه وه
 پئی کوتین که هه ر به یادی دایه گه وره تان
 به بی نه خشه کردوومه ...! دلم نایه پایخه م

کوهره کان بیته وه با بۆم هه لواسن.
 شه وانه جیوبانه که ی ده هینا و به رانبه ر
 مافووره که پایده خست، ئه گه ر دووخه و ده بوو
 له سهر دۆشه گه خورییه که داده نیشتم و ده سحیی
 ده گپرا و چاوی تی ده بپی. سه ت دانه جاریشم
 به گوئی خۆم گوئ لئ بوویوو کۆتره کانی
 ده دواند، هه وت کۆتری تیدابوو گه وره و چکوله،
 سییان به ره و پوو بالیان کردبووه وه و دووانیان
 دوورتر له شه قه ی بالیان دابوو و هه لفریبوون و
 له لای خواریشی دووانی تریان له سهر نه خشی
 داروگوله کان هه لکورما بوون. ئه گه ر نوئیزی ده کرد
 ئاوپر ده داوه به ره و مافووره سووره که و فووی
 به ره و کۆتره کان ده کرد و نزای بۆ ده کردن.

به ده نگی کابرای سهرکرده یه که به خۆم
 هه لبه زیمه وه، کوتی: کیت له گه له ؟ کوتم
 :که س! ته ق، مۆزیکه ی به قاقه زه که مه وه نا و
 بۆ لای من پایداشت و کوتی: ئه وه هه وه لجار و
 دواچارت بی! به و ئارامانه دا بییه وه لیت قه بوول
 ناکه یین، سه ربازیکت له گه ل دئ، زوو وه ره وه، جانتا
 و مۆبایله که شت لیره ده بی له و سه ری ده ستیان
 ده یه . ده سرۆکه کم له گیرفانم هیناوه ده ر و له
 خۆشیان قاقه زه که م به سینگمه وه نا و وه ک
 به سه تان پیم که ون گورجوگول چوومه ده ری.
 هه لیکردبووه زریان و داروبه رد وه ک داری چاکی
 ده چوو. سه ربازیکه ی پوح سووکی ده سه ته پیاو
 وه پیشم که وت و به کوردی کوتی: وه ره خانم!
 وه ره ده بی به و باریکه رییه دا هه لگه ریین،
 جریوه جریوی چۆله کان ده هات، عه رز ته پ بوو
 و سنده گل به بنی پیلاوه کانمه وه ده نووسا و
 جارجار هه لده خلیسکام، تمم بۆ قووت نه ده درا و
 هه ر هانکه هانکیشم بوو، تیل دپوووه کان پیزاوپیز
 وه ده ر که وتبوون و وه ک دپوو له گلینه ی چاوم
 پاده چوون.

سه ربازه که جارجار سووکه ئاوپرکی ده داوه و

دهيكوت هيندهمان نه ماوه! دهی خیرا برۆ ...
 نه وه بۆ دهرناچی باجی! نه گهر گه یشتینه سه ر
 ته پکه که، هیزم ده به ردا نه مابوو چاویش بگپم،
 سه ر یاز که ئیزنی دانیشتنی دا، چه که که ی لار
 کرده وه و دهسته و نه ژنۆ له په نام دانیشتن،
 تیزمالکیکی شال، له دهستی کردبوو، کوتی
 نه ری پرسیا ریکت لی بکه م؟! به له قاندنی سه ر
 به لیم بۆ کوت. کوتی وه دوا ی چ که وتووی؟
 بزم هاتی و به هه ناسه برکۆن تۆزۆ لیوم ته پ
 کرد و کوتم: نه تۆ وای دانۆ وه دوا ی ئاواتیکی
 له میژینه! یان په نگه میژووی ونی خۆم، یان
 دایکم ... ئاخیکی هه لکیشا و کوتی: نه گهر
 ده چین بۆ ئاوکیشانۆ له و کانیهی به ره وه،
 زۆرجاران ده چه لای، هه موو جارۆ ماله خۆمانم
 بیر ده که ویته وه، قامکی به سه ر شاله که ی
 ده ستیدا هینا. نازانم بۆ دلّم بۆی ده چۆ.
 زۆری به یتوبا و به دوا وه یه، نه و کوپانه ی ئیره
 ده لاین هه رکه س لقیکی نه و داره لی کاته وه
 نه هاتی به سه ر دۆ، بۆیه ناویرن بیبرن، پیش
 مینرۆژکردنی ئیره خه لک زۆر ده هاتن، کوپه کان
 له شاریرا، دوور و نزیک شالی بۆ دینن.
 هه ناسه ی با سه روپرچی ئالۆز کردبووم،
 ده سه رۆکه که م له سه ر نه ژنۆم دانابوو و ده ستم
 به گوله زه رد و سوور و کۆتره کانددا ده هینا که
 به مه رگه و خه یاته له سه ر هوما یلی سپی نه خش
 کرابوون. چاوی له سه ر ده سه رۆکه که هه لنه ده گرت،
 دامه ده ستی و کوتم: نه وه ده ستونه خشی
 دایه گه وره مه. سه رم هه لبرۆ و کوتم خۆ
 ئاسه واریان نه هیشتوو ده نا کاتی خۆی ئیره
 دینهاتی عه شیره تی نه وان بووه، مولک و ماشی
 مه لیکبه گی قه لادزه یی! دایه گه وره حه زی له
 کوپۆ کوپۆ کردوو، بابیشی حوکمی له کوپه
 کردوو ده بی دوو سالان شو انکاره یان بی جا
 قایل ده بی. پاشی نه و ماوه یه مه لیکبه گ دلی

نهرم ده بی، په له زه و بیه کیان، له سه ر نه و ته پکه یه
 ده داتی و نه وانیش سازی ده که ن، گۆیا هه رتکیان
 حه زیان له کۆتره شینکه بووه، کۆتره خانیک له
 په نا داره توویه که ی حه ساره که یان ساز ده که ن،
 دوو کچیان ده بی، یه کیان دایکه .
 سه ر یاز که چاوی نه وه نده زه ق کردبووه وه
 به قامک ئاماژه ی به ته نیشتی چه په ی کرد و
 پرسیا ری کرد نه و پیره داره ی حازری؟! کوتم
 نه ری راست بۆخۆیه تی و قرچه پی هه ستم
 و کوتم با برۆین. زیان نه یده هیشتن هه تاو،
 که ده تکوت بۆ نیوه پاستی ئاسمان پالی
 پیوه ده نیئن، ئاره قی ره شوشینمان پی ده رکا.
 پیره داره که به بیعاری لقوپۆپی هاویشتبووه
 نه م بهر و نه و به ری تیل دپوه کان وای بۆ
 ده چووم گالته ی به یاسا و پرپسا کان ده هات.
 دایکم پیشه ی خۆی بوو، بی نیویپر پۆژ
 هه تا ئیوارۆ بی ره وه ری ده گپرایه وه، هینده ی
 ده کوننه وه هه موومان له بهر بوون، له گه لیان ژیا
 بووین، تیکه لاری هه ناومان بوو بوو، بوو بوونه
 راپوردووی هه موومان. هه تا ما قه ت له زاری
 نه ده که وته وه. دایه گه وره تان له کۆتره شینکه کان
 وا حالی بوو، ده تکوت و دمی سلیمانی نه بی پی
 بوو له زمانیان ده گه یی! قاقه زی پیدا ده نارده
 ئیره و نه وئ، له سه ر هه موو ده سه ر دیک کۆتری
 هه ر نه خش ده کردن، کرده کانی له و مه لبه نده
 نیو نیوی بانگیان هه بوو و مالی ده سه ترۆییو
 نه بایه، پییان نه ده کپا. هه تا نه و زالم و
 زۆرداران به زۆره ملۆ له هه موو شتیان کردن.
 دایه گه وره و بابه گه وره تان هه ر ملیان نه دابوو،
 به حاسته م و دوو به لام له بی ره وه ک خه و نیک،
 شه ووپۆژ هه ر جینگلی ده دا و لیوه لیوی بوو،
 سه ری قسه و بنی قسه ی یه ک شت بوو، نه وه
 ده لاین چی تۆ بی نه و خودایه! سه ر حه د چ
 به زیاده نه بوویه که، هه ی دامای باره گای خولای

بن! پیکهوتنی زۆردار هەر مالمویرانی لێ دهکهوێتهوه، تۆبهی ئهوه نهقلهیه، پێستهسهریان بهنهحلهت بێ، ئهوجار لیکمان ههلاوێرن، خهڵکی ئهوه دێهاتانه وهک یهک مالهکی وان چ خیری خودای پارچه پارچهمان دهکهن، پهپوهی ئهوه سهر و ئهم سهری دنیایهمان دهکهن! لهسهر ههچ و پوه و خۆپایی... به نامهی خودا و پهسووان نابزووم. ئاوهدانێ پهپوهی لێ دهخوێند ههر ئیمه مابووین. دایکم نهگه دهگه یشته ئیره ئیستیکی چاک پادهما و دهیکوت ئای پۆله گیان، بهیانیکی نهگه ههستاین دیتمان دهرمانیان دهبال کۆترهکان کاردبوو و ههموو له جیی خویان پهقهلاتبوون، ئیدی دایهگه ورهتان حالاتی گۆرا، تیدی شل و کوت دهبوون زاری ههلهدهپچرا، ئهمهی ههر به یهکجاری لهبیر کرد، وهک نهبین وابوو، نهگه له سهریانی کۆترخانهکه بابهگه ورهتان پێ کرا و سارد بووهوه ههر به جارێک به بای فها چووین، بۆ سهرهخۆشی بامان کویراییم گاتی، ئهمن و خوشکه زبیدمیان برده ماله مام له قهلازێ. دایکم ههر نههات به تاقی تهئێ له گونده چۆلهوه ئهکهمان مابوووه، بهرخی بن سهوهتهی بووین چ دهسهلاتمان نهبوو، نهیاندههیشت تخونی کهوین، له تاوی دایکم و بام ژیر نهدهبوینهوه. ئامۆژنه پیرۆز ههر له پوهی خۆی دهدا و دهیکوت به مهرقهدی پیاوچاکان، دهستیان لێ وهشاندوه، ئای لهو شیرهژنهی چۆن وای لێ هات و وهک ههوری بههار دهیاراند.

سێ مانگهی بههاری به پاکیش پاكیش و زۆره ملی هینایانهوه. بن چاوی بستیک قوول بوو بوون و زارولپوی شین شین ههلهگه پابوون، تهنیا قسهیهک که بهسهر زاریدا دههات ههر ئهوه بوو: سهرهیدی چی و سنووری چی

شابلان دهکهن... شابل! و به دهستی چهپۆکی به خۆیدا دهدا، دهنه خۆی پادهژاند و یهکپشوو دهیگماند و چاوی له داوینی شینی ئاسمان دهپری. ههتا پۆژیک به جارێک ون بوو، ههچکوی نه مابوو لپی نهگه پێن، دیهاتهکانیش سهراکی تهخت کرابوون کهس شکی وهی نهدهکرد به پێیان ئهوه پێیهی کووتابێ و گه پابیهوه. مانگیکی پێچوو چ باس نهبوو، ههتا شوانیک له بن دارتوهکهی خۆمان دیتبوویهوه. دواي ئهوه کارهساته سهروک عاشیرهتان کۆ بوونهوه و لییان توند کردن و زۆرداران ملیان دا و قهراغیان زیاتر لێ نهکیشا ههتا نهکا ئاژاوهیهک، شتیکی ساز بێ، ههر لهوئ سپاردهی خاکیان کاردبوو، قهبرهکهی پاست کهوتوهته ناوهندی سنوور. دایکم نهگه دهگه یشته ئیره، ههر حاجهتیک پێی بایه دایهنا و ههرتک دهستی وهک بال دهکردهوه و چاوی له حهوا دهکرد و جا دهیاراند ئه ممان باراندن.

سپهری دارهتوویهکه بهسهر قهبرهکه ههلهکشابوو و نیوقه دی شالی لێ هالابوو. دهسروکه کهم له کیله سپیهکهی گری دا. وهسیتی دایکم بوو، ئهوه شهوهی به دهسته چرچولۆچهکانی پهنجهکانمی توند گرتبوو به سرته کوتی: پۆله، سنوورگیان! نهکهن لپی خافل بن ها! پپی لێ نهپن، شیریی ئهوه مهکانهتان لێ حهرام دهکهم به خودای! ههر حهولی له دوو بدهن و سهردانی بکهن.

سهرم وه کیلهکه کرد و چاوم توند قوچاند و فرمیسکه کانم هاتنه خوار، بۆنی گیاوگۆل دههات، سهت کۆتریش له میشکدا گمهگیان بوو.

پهزیهی ۱۴۰۲ ههتاوی (۲۰۲۳ز)